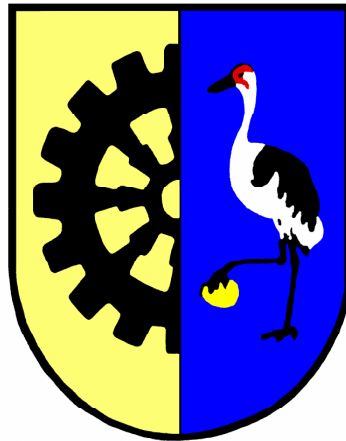

Wieloletni Plan Finansowy Gminy Drawno na lata 2008 - 2015

Szczecin, styczeń 2008r.

dokument opracowała firma:

ECD Europejskie Centrum Doradcze, Dariusz Klityński

Biuro Poznań
ul. Stefana Batorego 82a/4
60-687 Poznań
tel.: (061) 821 74 02
fax. (061) 642 15 06

Oddział Szczecin
ul. Bohaterów Warszawy 34/35
70-340 Szczecin
tel.: (091) 886 00 05
ew. mobil.: 0 501 017 281

e-mail: biuro@ecd.az.pl
www.ecd.az.pl

SPIS TREŚCI

I.	METODOLOGIA PROJEKCJI SYTUACJI FINANSOWEJ GMINY – ANALIZA BUDŻETU GMINY ZA LATA 2002 - 2006	4
1.1.	OKREŚLENIE POTENCJAŁU FINANSOWEGO GMINY	4
	PODSUMOWANIE I WNIOSKI	12
1.2.	PROGNOZA DOCHODÓW I WYDATKÓW NA LATA 2007 - 2015	13
II.	PROGNOZA DOCHODÓW I WYDATKÓW BIEŻĄCYCH	14
2.1.	ZAŁOŻENIA MAKROEKONOMICZNE	14
2.2.	ZAŁOŻENIA W ZAKRESIE DOCHODÓW	14
2.3.	ZAŁOŻENIA W ZAKRESIE WYDATKÓW BIEŻĄCYCH	16
III.	MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA GMINY	16
3.1	WYNIKI PROJEKCJI DOCHODÓW I WYDATKÓW BIEŻĄCYCH.....	16
3.2	NADWYŻKA OPERACYJNA - ŚRODKI DOSTĘPNE NA INWESTYCJE I OBSŁUGĘ ZADŁUŻANIA.	17
3.3	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA INWESTYCJI W 2007 R.	18
3.4	ŚRODKI MOŻLIWE DO PRZEZNACZENIA NA INWESTYCJE W LATACH 2007 - 2015.....	18

WSTĘP

Przedstawiony Wieloletni Plan Finansowy Gminy Drawno obejmuje okres do roku 2015 włącznie, zaś opiera się na danych historycznych z lat 2004-2006. Dane te pochodzą z wykonania budżetu Gminy na wskazane lata. Prognoza jest wynikiem prac konsultanta firmy doradczej – Europejskiego Centrum Doradczego z Poznania oraz grona pracowników Gminy Drawno. Na lata 2007 - 2015 określono założenia i skonstruowano prognozę na podstawie opracowanej prognozy długu na lata 2008 – 2018 gdzie wskazane zostały także dane historyczne lat 2006 - 2007. W identyfikacji trendów historycznych oraz czynników wpływających na przyszłą sytuację finansową Gminy Drawno brali udział konsultant firmy doradczej – Europejskiego Centrum Doradczego z Poznania oraz pracownicy Gminy Drawno, jako osoby o odpowiednim doświadczeniu zawodowym i szerokiej wiedzy.

Na podstawie przeprowadzonej projekcji dochodów i wydatków bieżących (rozdział II) w dalszej kolejności dokonana została analiza.

Zakres zrealizowanych prac w ramach przygotowania Wieloletniego Planu Finansowego był następujący:

1. Analiza budżetu Gminy i jego struktury za lata 2002 - 2006 wraz z wyznaczeniem trendów i prawidłowości w kształtowaniu się poszczególnych pozycji dochodów i wydatków.
2. Analiza zobowiązań budżetu Gminy.
3. Analiza wydatków inwestycyjnych.
4. Przygotowanie Wieloletniego Planu Finansowego na lata 2007-2015, obejmującego:
 - a) sformułowanie założeń do prognozy dochodów ogólnych i wydatków bieżących Gminy,
 - b) prognozę dochodów i wydatków bieżących,
 - c) prognozę wolnych środków i wolnych środków na inwestycje.

Końcowym efektem prac jest **prognoza wolnych środków na inwestycje** na najbliższych 8 lat. Wartość ta określa maksymalną kwotę, jaką Gmina może wydać w kolejnych latach na realizację programu inwestycyjnego ze środków własnych. Gmina może realizować program inwestycyjny, przekraczając tę wartość, korzystając z nadwyżek finansowych z lat poprzednich oraz z zewnętrznych źródeł finansowania, z tym że musi być ją stać na spłatę zaciągniętych zobowiązań.

W przypadku Gminy Drawno nie przeprowadzono wariantowych prognoz. Wdrożenie przez Gminę systemu wieloletniego planowania finansowego i inwestycyjnego niesie ze sobą wiele korzyści zarówno dla samego samorządu, jak i dla mieszkańców. Polegają one przede wszystkim na posiadaniu nowoczesnych i skutecznych narzędzi wdrażania zapisów strategicznego planu rozwoju Gminy,

pozwalających na znalezienie kompromisu między oczekiwaniami społeczności lokalnej, a możliwościami finansowymi budżetu Gminy.

Wprowadzenie nowoczesnego systemu zarządzania finansowego stwarza możliwość świadomego i racjonalnego planowania już nie tylko w perspektywie rocznej, ale w znacznie dłuższym czasie, co może pozwolić na realizację większych przedsięwzięć o bardziej odległym horyzoncie czasowym.

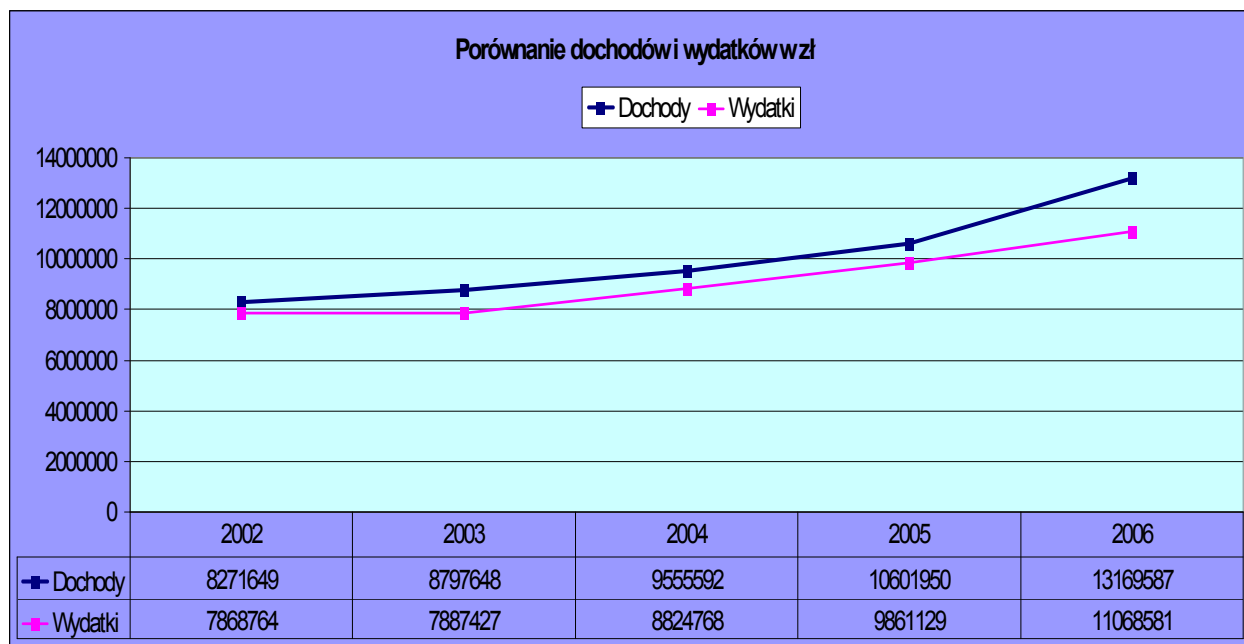
I. METODOLOGIA PROJEKCJI SYTUACJI FINANSOWEJ GMINY – ANALIZA BUDŻETU GMINY ZA LATA 2002 - 2006

1.1. Określenie potencjału finansowego Gminy

Głównym celem wykonywania prognozy finansowej jest określenie możliwości realizacji inwestycji gminnych, a zatem identyfikacja pewnego potencjału finansowego Gminy Drawno. O potencjale tym znacznie lepiej niż poziom dochodów ogółem świadczy różnica pomiędzy tymi dochodami a wydatkami, które można uznać za bieżące (a zatem takie, z których jednostka nie może w sposób łatwy i szybki wycofać się i które z roku na rok mają z natury stabilny charakter). W tym konkretnym przypadku w wydatkach tych jednak nie uwzględniamy kosztów obsługi zadłużenia (odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych) pomimo ich bieżącego charakteru. Interesuje nas bowiem kwota środków, które Gmina będzie mogła przeznaczyć na obsługę zadłużenia i wydatki majątkowe. W wydatkach bieżących należy ująć inwestycje, na które Gmina Drawno otrzymuje dotacje celowe. Powodem takiego rozszerzenia kategorii wydatków bieżących jest fakt, iż otrzymanie dotacji na zadania inwestycyjne de facto nie zwiększa potencjału finansowego jednostki samorządu terytorialnego, gdyż środki te nie mogą być rozdysponowane w sposób dowolny. Odejmując zatem kwotę tak zdefiniowanych wydatków bieżących od dochodów ogółem dochodzimy do kategorii **nadwyżka operacyjna**.

Drugą kategorią określającą potencjał finansowy są **środki dostępne na inwestycje**. Spłata zadłużenia ma charakter płatności tzw. sztywnych stąd celowa jest analiza możliwości finansowych Gminy po uwzględnieniu wydatków (i rozchodów) z tego tytułu. Środki dostępne na inwestycje są więc różnicą nadwyżki operacyjnej i kosztów obsługi długu.

Bilans dochodów i wydatków Gminy Drawno w latach 2002 – 2006 obrazuje poniższy wykres:

Zwracając uwagę na dane historyczne z lat 2002 – 2006 zauważyć można, że Gmina Drawno, w sposób rozważny zarządza swoimi finansami, stąd każdego roku zamyka swój budżet nadwyżką operacyjną. Sytuacja taka może wynikać także z faktu zbyt małej możliwości pozyskania środków finansowych dostępnych w ramach funduszy strukturalnych z przeznaczeniem na inwestycje gminne w latach 2004 – 2006, które nie dla wszystkich gmin w postępowaniu konkursowym wystarczyły.

Powstały Plan Finansowy i Inwestycyjny ma być „motorem napędowym” realizacji priorytetowych zadań gminnych przy współudziale środków zewnętrznych, które w znaczny sposób obniżą wartość wydatków budżetowych.

Każdego roku budżet zamykał się kwotami dochodów przewyższającymi wydatki bieżące dając możliwość realizacji planu inwestycyjnego. Lata 2002 – 2006 miały następujące nadwyżki operacyjne :

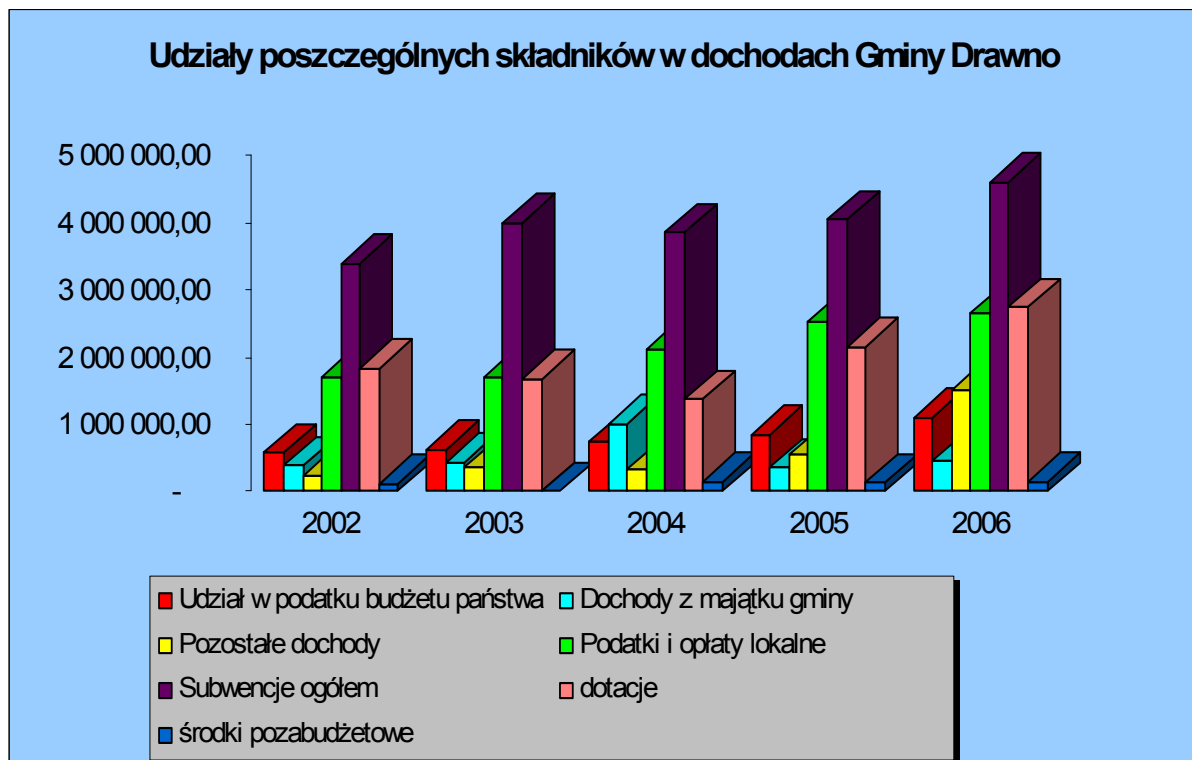
- 2002 – 402.885,00 zł
- 2003 – 910.221,00 zł
- 2004 – 730.824,00 zł.
- 2005 – 740.821,00 zł.
- 2006 – 2.101.006,00 zł.

Lata 2002 – 2006 pokazują znaczną wartość nadwyżki operacyjnej, która była przeznaczana na najpilniejsze inwestycje w Gminie.

Generalnie, łącznie w ostatnich 5 latach zmiany w sytuacji finansowej samorządu należy oceniać pozytywnie. Równocześnie z niemal ciągłym zwiększaniem się sumy dochodów budżetowych udało się uniknąć gwałtownego wzrostu wydatków Gminy i nie pojawiały się większe kłopoty z równoważeniem budżetu.

Dochody

Poziom i zmiany dochodów budżetu Gminy na przestrzeni ostatnich pięciu lat zostały przedstawione wyżej. Strukturę dochodów, czyli udziały poszczególnych składników w dochodach Gminy przedstawiono na poniższym wykresie.

Z powyższych danych wynika, że zdecydowanie największy udział w dochodach Gminy mają subwencje, a ich udział każdego roku zwiększał się kwotowo, natomiast malał procentowo do całości dochodów. W roku 2002 stanowił wartość 3.398.256,00 zł. natomiast w roku 2006 już 4.596.009,00 zł. W kwocie subwencji ok. 80% stanowi każdego roku część oświatowa. Na kolejnych miejscach znalazły się podatki i opłaty lokalne (20 - 23% dochodów - choć niestety ich udział był malejący), dotacje i środki pozabudżetowe na realizację zadań bieżących (14 -22%) oraz udziały w podatkach, stanowiących dochód budżetu państwa. Zmiany w strukturze finansowania budżetu Gminy w ostatnich latach nie były znaczące. Odnotowano wzrost środków z dotacji i innych źródeł pozabudżetowych a także utrzymujący się ponad 30-procentowy udział subwencji. Ogólnie sytuację tę należy oceniać neutralnie.

Podział procentowy struktury dochodów pokazano w tabeli poniżej:

	2002	2003	2004	2005	2006
subwencje ogółem	41,08	45,50	40,36	38,17	34,90
środki pozabudżetowe	1,47	-	1,47	1,22	1,14
podatki i opłaty lokalne	20,69	19,48	22,27	23,85	20,07
udział w podatku budżetu państwa	6,90	7,15	7,70	8,02	8,29
dochody z majątku gminy	4,59	4,87	10,54	3,32	3,37
pozostałe dochody	3,01	4,05	3,33	5,09	11,46
dotacje	22,25	18,94	14,32	20,33	20,76
Razem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Na dochody własne Gminy składają się dochody z następujących grup:

§ podatki i opłaty lokalne,

§ dochody z majątku Gminy,

§ udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa,

§ inne dochody.

Udział dochodów własnych Gminy w jej łącznych dochodach w poszczególnych latach został przedstawiony w poniższym zestawieniu

Tabela 1.1. Dochody ogółem a dochody własne budżetu Miasta i Gminy

Rok	Dochody ogółem w zł	Dochody własne w zł	Procentowy udział
2002	8 271 649,00	2 911 509,00	35,20
2003	8 797 648,00	3 128 728,00	35,56
2004	9 555 592,00	4 189 863,00	43,85
2005	10 601 950,00	4 270 683,00	40,28
2006	13 169 587,00	5 688 323,00	43,19

Z powyższych danych wynika, że poziom dochodów własnych w latach 2002-2006 miał nieregularną tendencję. W roku 2003 zanotowano wzrost (choć nominalnie niewielki) natomiast od roku 2004 następował spadek procentowy w porównaniu do całości dochodów w Gminie. Jego dynamika była nieco wolniejsza od wzrostu wszystkich dochodów Gminy, co spowodowało nieznaczny spadek procentowego udziału dochodów własnych w budżecie. Najgorszym pod tym względem był rok 2005,

kiedy dochody własne niemal nie wzrosły nominalnie, co spowodowało spadek wskaźnika samofinansowania Gminy.

W ramach grupy dochodów własnych Gminy zachodziły znaczące zmiany –udziały w dochodach z majątku gminy z 4,59 % w roku 2002 spadł do pułapu 3,32 w roku 2005, by potem znów wzrosnąć do wartości 3,37 % w roku 2006. Najlepszym jednak rokiem pod względem wpływów był 2004 kiedy to zanotowano 10,54 % wpływów w ramach wskazanej grupy. Wzrastały natomiast pozostałe dochody (z 3,01 % w 2002 do 11,46 w 2006 r.) a także podatki i opłaty lokalne (z 20,69 % w roku 2002 do 23,85 % w roku 2005 by znów spaść w roku 2006 do poziomu 20,07 %), dochody z udziałów w podatku budżetu państwa z 6,90 % w 2002r. do 8,29 % w 2006r. Stopniowo malały natomiast dotacje i środki pozabudżetowe cechując się zmiennością w granicach 1,47 – 1,14 % i 14,32 – 22,25%, a także subwencje ogółem z wartości 41,08 % w roku 2002 do 34,90 % w roku 2006. W dalszej części rozdziału przedstawiona zostanie charakterystyka kształtowania się poszczególnych kategorii dochodów budżetu Gminy w latach 2002-2006.

a) Podatki i opłaty lokalne

Tabela 1.2. Udział podatków i opłat lokalnych w dochodach ogólnych Miasta i Gminy

Rok	Dochody ogółem w zł	Podatki i opłaty lokalne w zł	Procentowy udział
2002	8 271 649,00	1 711 735,00	20,69
2003	8 797 648,00	1 713 979,00	19,48
2004	9 555 592,00	2 128 425,00	22,27
2005	10 601 950,00	2 529 001,00	23,85
2006	13 169 587,00	2 643 144,00	20,07

Udział podatków i opłat lokalnych w dochodach budżetu Gminy w latach 2002-2006 ulegał wahaniom, wykazując tendencję spadku wzrostu. Taka tendencję należy mimo wszystko ocenić pozytywnie, gdyż tak wysoki poziom ściągłości podatków i opłat lokalnych świadczył o zwiększaniu możliwości finansowania Gminy ze źródeł bezpośrednio znajdujących się w gestii samorządu gminnego. W stosunku do roku 2002 środki uzyskane z tytułu podatków i opłat lokalnych w roku 2006 zwiększyły się o 931.409 co stanowiło wzrost o ok. 54,5 %

b) Udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa

Wysokość wpływów z tytułu udziałów w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa w analizowanym okresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1.3. Udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa

Rok	Dochody ogółem w zł	Udział w podatkach budżetu państwa w zł	Procentowy udział
2002	8 271 649,00	570 527,00	6,90
2003	8 797 648,00	629 260,00	7,15
2004	9 555 592,00	735 611,00	7,70
2005	10 601 950,00	850 588,00	8,02
2006	13 169 587,00	1 092 174,00	8,29

W przeciągu 5 lat udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa uległ niewielkiemu wzrostowi w porównaniu do roku 2002 o 1,39 (w porównaniu do roku 2006). Obecnie prawie w 100% jest to udział w podatku dochodowym od osób fizycznych.

c) Dochody z majątku Miasta i Gminy

Miasta i Gminy uzyskiwała dochody z posiadanego majątku według przedstawionego poniżej zestawienia.

Tabela 1.4. Struktura dochodów z majątku Miasta i Gminy

Rok	Dochody ogółem w zł	Dochody z majątku miasta i gminy w zł	Procentowy udział
2002	8 271 649,00	379 940,00	4,59
2003	8 797 648,00	428 830,00	4,87
2004	9 555 592,00	1 007 524,00	10,54
2005	10 601 950,00	351 729,00	3,32
2006	13 169 587,00	443 816,00	3,37

Dochody z majątku Gminy w ostatnich 5 latach stanowiły od 3,32 w 2005 roku) do 10,54% (w 2003 roku) ogólnych dochodów budżetowych Gminy. Kwotowo były to dochody od 379 tys. zł. do 1,007 mln. zł (wzrost o 65,18 %). Łącznie w latach 2002 – 2006 dochody te wyniosły ponad 2,6 mln. zł. Niska suma w tej kategorii spowodowana jest małą wartością majątku, pozostającego do dyspozycji Gminy.

d) Pozostałe dochody

Poziom tej grupy dochodów budżetowych w 2002 roku wyniósł 249,3 tys. zł (3,01 % łącznych dochodów), w 2003 roku – 356,6 tys. zł (4,05%), w 2004 roku – 318,3 tys. zł (3,33%), w 2005 roku – 539,3 tys. zł (5,09%) w roku 2006 – 1,509 mln. zł (11,46%). Każdego roku zauważalna była tendencja zwiększających się wpływów.

Szczegółowe zestawienie przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1.5. Struktura pozostałych dochodów Miasta i Gminy

Rok	Dochody ogółem w zł	Pozostałe dochody w zł	Procentowy udział
2002	8 271 649,00	249 307,00	3,01
2003	8 797 648,00	356 659,00	4,05
2004	9 555 592,00	318 303,00	3,33
2005	10 601 950,00	539 365,00	5,09
2006	13 169 587,00	1 509 189,00	11,46

e) Subwencje

W poniższej tabeli przedstawiono kwoty przekazywane Miastu i Gminie z budżetu państwa w formie subwencji.

Tabela 1.6. Poziom subwencji w latach 2002-2006 (w zł)

Rok	Dochody ogółem w zł	Subwencje w zł	Procentowy udział
2002	8 271 649,00	3 398 256,00	41,08
2003	8 797 648,00	4 002 810,00	45,50
2004	9 555 592,00	3 856 833,00	40,36
2005	10 601 950,00	4 047 117,00	38,17
2006	13 169 587,00	4 596 009,00	34,90

Jak już wyżej wspomniano, subwencje stanowią najistotniejsze źródło dochodów budżetowych Gminy – ich udział w latach 2002-2006 ustabilizował się na poziomie około 35 - 45 % ogólnej sumy wpływów do budżetu. Zdecydowanie najwyższy jest przy tym udział subwencji oświatowej.

f) Dotacje na zadania bieżące

Środki te w 2002 roku wyniosły 1,84 mln. zł (22,25 % dochodów budżetu), natomiast w 2006 roku –2,73 mln zł (20,76 % dochodów) co oznacza, że wzrósł prawie dwukrotnie. Największą część wśród nich stanowią dotacje na zadania zlecone, przede wszystkim w zakresie pomocy społecznej, a pozostałe – na realizację własnych zadań bieżących pozyskanych od roku 2004 z różnych funduszy unijnych.

Tabela 1.7. Poziom dotacji w latach 2002-2006 (w zł)

Rok	Dochody ogółem w zł	Dotacje i środki pozabudżetowe w zł	Procentowy udział
2002	8 271 649,00	1 840 643,00	22,25
2003	8 797 648,00	1 666 110,00	18,94
2004	9 555 592,00	1 368 040,00	14,32
2005	10 601 950,00	2 154 923,00	20,33
2006	13 169 587,00	2 734 494,00	20,76

f) Środki pozabudżetowe na zadania bieżące

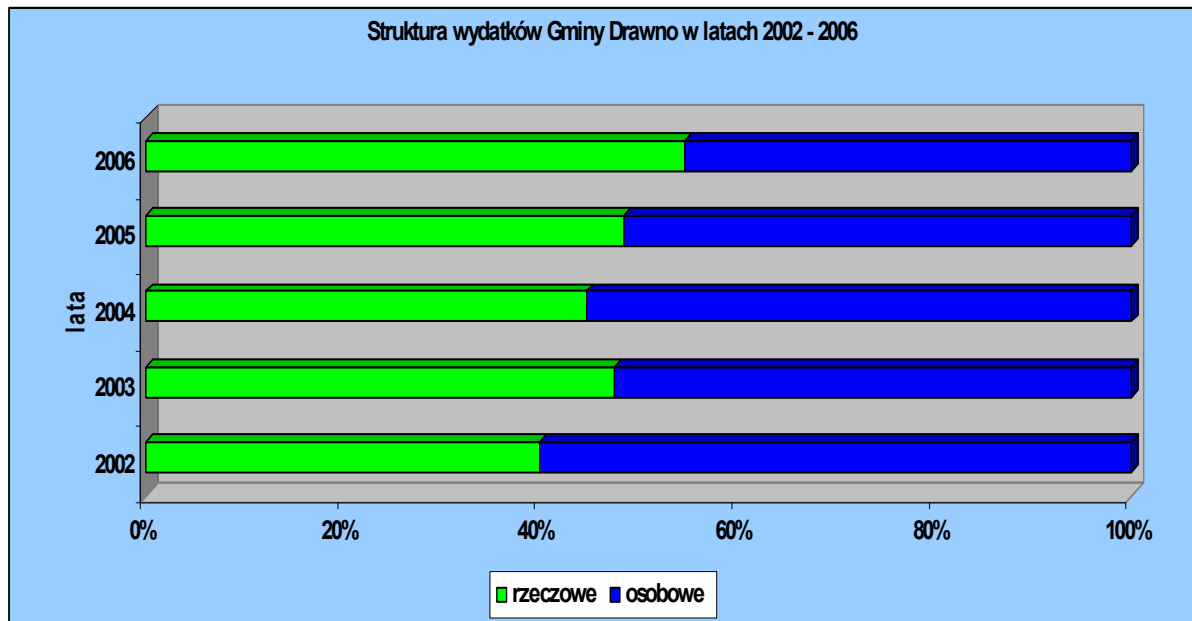
Środki te w latach 2002 – 2006 wyniosły od 121 tys. zł do 150,7 tys. pomimo malejącego procentowego udziału. Szczegółowe zestawienie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1.8. Poziom środków pozabudżetowych w latach 2002-2006 (w zł)

Rok	Dochody ogółem w zł	Dotacje i środki pozabudżetowe w zł	Procentowy udział
2002	8 271 649,00	121 241,00	1,47
2003	8 797 648,00	-	0
2004	9 555 592,00	140 856,00	1,47
2005	10 601 950,00	129 227,00	1,22
2006	13 169 587,00	150 761,00	1,14

Wydatki

Poziom i zmiany dochodów budżetu Gminy na przestrzeni ostatnich pięciu lat zostały przedstawione wyżej. Strukturę wydatków bieżących, czyli udziały poszczególnych składników w wydatkach Gminy przedstawiono na poniższym wykresie.

Analizując wydatki stwierdzić należy w pierwszych latach (2002 – 2003) przeważającą wartość wydatków osobowych. Od roku 2004 tendencja ta została odwrócona. Wartość wydatków rzeczowych z poziomu 2,7 mln zł wzrosła do 5,9 mln złotych, natomiast wydatki osobowe z poziomu 4,1 mln zł w roku 2002 do 4,9 mln zł w roku 2006.

Podsumowanie i wnioski

- 1) W przedstawionych latach 2002 - 2006 budżet Gminy Drawno zamykał się nadwyżką operacyjną.
- 2) We wszystkich latach analizy dochody realne wzrastały w porównaniu do roku poprzedniego.
- 3) Zdecydowanie największy udział w dochodach Gminy miały i mieć będą subwencje, które z roku na rok spadały – rok 2002 – 41,08 %, 2003 – 45,5 %, rok 2004 – 40,36 %, 2005 – 38,17 % i rok 2006 – 34,9 %. Na kolejnych miejscach znalazły się podatki i opłaty lokalne, dotacje i środki pozabudżetowe udział w podatkach budżetu państwa, dochody z majątku Gminy i pozostałe wydatki.
- 4) Wydatki na oświatę były główną pozycją wydatków z budżetu Gminy.
- 5) Przewiduje się, że w najbliższych latach zarówno dochody, jak i wydatki realnie będą rosły, a wydatki bieżące będą wzrastały szybciej niż dochody, co będzie skutkowało coraz niższymi kwotami środków na inwestycje. Należy pamiętać o tym, że dochody będą znacząco rosły w związku z możliwościami pozyskiwania środków z unijnych funduszy pomocowych.
- 6) Możliwości zwiększenia dochodów budżetowych należy również wiązać z perspektywą ogólnej poprawy koniunktury w polskiej gospodarce, co ma przełożenie na wiele pozycji dochodów budżetu Gminy. Osobną kwestią jest nowa ustawa o finansach publicznych, która doczekała się ostatecznej wersji. Nie została jednak do chwili obecnej zatwierdzona przez parlament. W tej chwili trudno jest

stwierdzić, czy w ramach nowych uregulowań sytuacja budżetu Gminy będzie wyglądała lepiej, czy też gorzej, niewątpliwie jednak zmiany, polegające na zwiększeniu udziału w podatkach Skarbu Państwa kosztem niższych dotacji i subwencji, są krokiem we właściwym kierunku.

7) Dzięki niskiemu poziomowi zaciągniętych zobowiązań, możliwości inwestycyjne Gminy nie będą ograniczone koniecznością spłat zaciągniętych zobowiązań.

1.2. Prognoza dochodów i wydatków na lata 2007 - 2015

Podstawą do wyliczenia obydwu wymienionych kategorii dostępnych środków jest wykonana prognoza finansowa, oparta na szczegółowej prognozie poszczególnych grup dochodów i kategorii wydatków.

Poszczególne grupy dochodów i kategorie wydatków mogą być prognozowane w oparciu o trzy zmienne, tj.:

1. bazy do prognozy – jako przewidywanego wykonania danej kategorii w roku bieżącym po wyeliminowaniu zdarzeń incydentalnych,
2. autonomicznej zmiany procentowej danej kategorii w kolejnych latach prognozy (tzw. stały wzrost)
3. korelacji danej pozycji budżetowej z prognozowanym wskaźnikiem wzrostu PKB

Każda pozycja przeliczana jest w oparciu o formułę:

$$D = B \times (1 + W)^x \times (1 + g \times sg)$$

gdzie:

D – wysokość dochodu (wydatku) w roku t1,

B – baza do prognozy,

W – współczynnik stałego wzrostu,

g – prognozowana zmiana PKB w roku t1,

sg – procentowo określony współczynnik korelacji danej pozycji ze zmianami PKB¹,

Założony współczynnik stałego wzrostu oraz procentowo określony współczynnik korelacji danej pozycji ze zmianami PKB mogą być zróżnicowane w latach, tj. inne do roku 2008, inne dla lat następnych.

¹ Zakładana jest jedynie korelacja dodatnia. Wskaźnik sg może przyjmować wartości od 0% wzwyż. Przyjęcie współczynnika sg na poziomie 0% oznacza, iż zakładamy, że kształtowanie się danej kategorii nie zależy od zmian PKB, podczas gdy przyjęcie go na poziomie 100% spowoduje, iż w prognozie dana pozycja budżetowa będzie zmieniać się w tempie dokładnie takim jak przewidywane zmiany PKB.

W arkuszu wynikowym dochody i wydatki określone są w cenach bieżących – uwzględniających prognozowane wskaźniki inflacji.

II. PROGNOZA DOCHODÓW I WYDATKÓW BIEŻĄCYCH

2.1. Założenia makroekonomiczne

W poniższej tabeli zaprezentowano najważniejsze wskaźniki będące podstawą przyjmowanych założeń do projekcji dochodów i wydatków, a także, w przypadku stóp procentowych, kalkulacji przyszłych płatności z tytułu odsetek od kredytów i obligacji.

Tabela 2.1. Wskaźniki makroekonomiczne – założenia na lata 2004-2011

	2004r.	2007r.	2011r.
Inflacja	2%	2%	2%
WIBOR (6M)	5,5%	5%	5%
Stopa redyskonta NBP	6%	5%	5%
PLN/EUR	4,8	3,8	4,0

Źródło: Opracowanie własne

2.2. Założenia w zakresie dochodów

W prezentowanych niżej założeniach do prognozowania dochodów na lata 2007- 2015 nie uwzględniono jednorazowych dochodów np. z tytułu wspólnej realizacji inwestycji (środki z budżetów gmin)

UDZIAŁ W PODATKACH BUDŻETU PAŃSTWA

Założono, że dochody z tego tytułu będą corocznie wzrastać.

Proponowane założenia:

Baza na poziomie planu na rok 2006.

Wzrost o 3,32% w roku 2007 natomiast od roku 2008 wzrost o zaproponowane wartości w prognozie długu na lata 2006 – 2018 (ok. 1,5 – 2,0 %)

POZOSTAŁE DOCHODY

W ramach tej grupy w budżecie Gminy ujęte są nigdzie indziej nie sklasyfikowane pozycje dochodów, założono, że dochody z tego tytułu będą kształtować się na poziomie kwoty zaplanowanej na 2006r. i corocznie będą wzrastać o 3,32 %. Od roku 2007 dochody będą wzrastać o wartości zaplanowane w prognozie długu na lata 2006 – 2018 (ok. 1,5 – 2,0 %)

Propozycje założeń:

Baza na poziomie planu na rok 2006.

Wzrost o 3,32% w roku 2007 natomiast od roku 2008 wzrost o zaproponowane wartości w prognozie długu na lata 2006 – 2018 (ok. 1,5 – 2,0 %)

SUBWENCJE I DOTACJE

Dochody uzyskiwane w postaci subwencji i dotacji są podstawową grupą w katalogu dochodów budżetu Gminy.

SUBWENCJE I DOTACJE

Do prognozy jako bazę przyjęto plan na 2006r.

Propozycje założeń:

Baza na poziomie planu na rok 2006.

Wzrost o 3,32% w roku 2007 natomiast od roku 2008 wzrost o zaproponowane wartości w prognozie długu na lata 2006 – 2018 (ok. 1,5 – 2,0 %)

ŚRODKI ZE ŹRÓDEŁ ZAGRANICZNYCH NIE PODLEGAJĄCE ZWROTOWI – FUNDUSZE STRUKTURALNE I INNE

Dochody z tego źródła zależą tylko od aktywności Gminy i odpowiedniego przygotowania projektów zgodnie z zasadami i kryteriami obowiązującymi w danym programie. Jako zasadę bezpiecznego prognozowania można przyjąć, że dopiero po wstępnej pozytywnej kwalifikacji danego projektu, w prognozie dochodów uwzględnia się stosowne kwoty. Bardzo trudno jest obecnie przewidzieć dochody z innych programów, gdyż zasady i kryteria kwalifikacyjne w największym dostępnym od 2008r. dla Gminy programie – Regionalnym Programie Operacyjnym Rozwoju Regionalnego Województwa Zachodniopomorskiego nie są jeszcze ostatecznie ustalone. Nie uwzględniono w prognozie dochodów żadnych środków bezzwrotnych od roku 2007, co skutkuje zaniżeniem faktycznych możliwości inwestycyjnych Gminy.

Tab.2.2 Przewidywana wielkość środków bezzwrotnych zwiększających dochody Miasta i Gminy w latach 2007 – 2015 (ceny bieżące)

2007r.	2008r.	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.	2013r.
1 188 750,00	1 351 700,00	2 414 000,00	227 500,00	437 500,00	3 980 000,00	4 730 000,00

2014r.	2015r.
40 000,00	110000

Wskazany wariant środków bezzwrotnych jest optymistyczny przedstawiający sytuację pozyskania środków na wskazane w WPI inwestycje gminne celem złożenia aplikacji (zadania od 1 do 11)

2.3. Założenia w zakresie wydatków bieżących

Dla celów prognozy wydatki budżetowe zostały podzielone w każdym z działów klasyfikacji budżetowej wg kryterium rodzajowego na:

- wydatki rzeczowe;
- wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń;

Zgodnie z przyjętą metodologią wydatki o charakterze majątkowym nie są prognozowane. Dlatego też przedmiotem prognozy są jedynie wydatki bieżące: rzeczowe, wynagrodzenia i pochodne.

Należy zaznaczyć, iż układ klasyfikacji budżetowej znacznie utrudnia identyfikację celów finansowania, a tym samym przeprowadzenie dogłębnej analizy trendów i przyjęcie założeń na przyszłość na podstawie takiej analizy.

Jako bazę do prognozy wydatków bieżących przyjęto plan na rok 2006. Uznano, że do 2015r. wzrost wydatków bieżących w obu grupach rodzajowych będzie większy od wskaźnika inflacji o ok.2,5%. Wartości wydatków bieżących zostały przedstawione na bazie przygotowanej prognozy długu gminy Drawno na lata 2006 – 2018.

III. MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA GMINY

3.1 Wyniki projekcji dochodów i wydatków bieżących

Jak wcześniej wspomniano, Gmina ze względu na kompetencje i wielkość dochodów nie ma większych możliwości na realizację inwestycji. Niemniej jednak efektywne wydatkowanie środków na realizację zadań bieżących daje możliwości inwestowania również w przypadku gmin.

W wyniku przeprowadzonej projekcji dochodów i wydatków bieżących otrzymano kwoty omawianych kategorii w okresie objętym prognozą. Poniżej zaprezentowano rezultaty prognoz zawierające globalne kwoty dochodów ogółem, wydatków bieżących oraz kwoty środków dostępnych na inwestycje i obsługę zadłużenia, jako różnicy pomiędzy powyższymi kategoriami.

Tabela 3.1 Dochody ogółem budżetu Gminy w latach 2007-2015 (ceny bieżące).

Dochody ogółem w PLN	2007r.	2008r.	2009r.	2010r.	2011r.
		13 607 722	12 886 800	13 092 343	13 379 700

2012r.	2013r.	2014r.	2015r.
14 014 554	14 278 182	14 547 083	14 821 360

Źródło: Opracowanie własne na podstawie prognozy długu

Tabela 3.2 Wydatki bieżące (bez odsetek i wydatków majątkowych własnych) budżetu Gminy w latach 2007-2015 (ceny bieżące).

Wydatki ogółem w PLN	2007r.	2008r.	2009r.	2010r.	2011r.
		11 997 007	12 301 500	10 423 099	11 416 532

2012r.	2013r.	2014r.	2015r.
12 781 386	13 145 014	13 513 914	13 888 192

Źródło: Opracowanie własne na podstawie prognozy długu

3.2 Nadwyżka operacyjna - środki dostępne na inwestycje i obsługę zadłużania.

Prognoza dochodów i wydatków bieżących Gminy pozwala na określenie przewidywanej kwoty nadwyżki operacyjnej (środków dostępnych na inwestycje i obsługę zadłużenia). Kategoria ta jest podstawowym miernikiem finansowego potencjału Gminy i stwarza ramy dla prowadzonej przez niego polityki inwestycyjnej. Z definicji Gmina nie może w długim okresie inwestować więcej niż wynosi ów potencjał.

Tabela 3.3 Nadwyżka operacyjna Gminy w latach 2007-2015 (ceny bieżące).

Nadwyżka operacyjna w PLN	2007r.	2008r.	2009r.	2010r.	2011r.
		1 610 715	585 300	2 669 244	1 963 168

2012r.	2013r.	2014r.	2015r.
1 233 168	1 133 168	1 033 169	933 168

Źródło: Opracowanie własne na podstawie prognozy długu

Warto tu podkreślić, iż kredyty i inne dłużne instrumenty finansowe w zasadzie nie przyczyniają się bezpośrednio do powiększania potencjału inwestycyjnego, dają zaś możliwość mobilizacji kapitału i szybszej realizacji zadań inwestycyjnych. Są zatem instrumentem przesuwania w czasie owego potencjału, za którą to możliwość trzeba zapłacić w postaci odsetek od zobowiązań.

3.3 Źródła finansowania inwestycji w 2007 r.

W 2007r. realizuje inwestycje za kwotę 3.555.000,00 zł. Nadwyżka operacyjna w 2007 r. wynosi 1.610.715 zł, co oznacza iż na działania inwestycyjne po wydatkowaniu wskazanej kwoty trzeba było zaciągnąć zobowiązania kredytowe na kwotę co najmniej 1.950.000 zł.

Gmina Drawno w roku 2007 zaciągnęła kredyt w wysokości 2.553.531,00 zł.

3.4 Środki możliwe do przeznaczenia na inwestycje w latach 2007 - 2015.

Środki finansowe konieczne do sfinansowania obsługi długu obniżają poziom środków dostępnych na inwestycje. W roku 2008 Gmina Drawno planuje zaciągnięcie długu publicznego w kwocie 1.444.676,00 zł. na pokrycie częściowego wkładu własnego w planowane inwestycje. Środki te będą spłacane do roku 2015

W Planie Finansowym Gminy Drawno określono środki na inwestycje po roku 2006, które zbieżne są z kwotami określonymi w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym. Planuje się, iż ok. 50 - 75 % wartości wskazanych inwestycji zostanie pozyskanych z Unii Europejskiej w ramach różnych dostępnych środków strukturalnych. W symulacji WPF pojawiła się również kwota środków (gotówki) na koniec roku równa nadwyżce operacyjnej, która może być przeznaczona na inwestycje.

Poniżej przedstawiono projekcję przepływów finansowych Gminy Drawno.

Wieloletni Plan Finansowy Gminy Drawno

	2002	2003	2004	2005	2006
A. dochody bez nadwyżek (1+2)	8 271 649,00	8 797 648,00	9 555 592,00	10 601 950,00	13 169 587
1. Subwencje i dotacje	5 360 140,00	5 668 920,00	5 366 729,00	6 331 267,00	7 481 264,00
subwencje ogółem	3 398 256,00	4 002 810,00	3 856 833,00	4 047 117,00	4 596 009,00
dotacje	1 840 643,00	1 666 110,00	1 368 040,00	2 154 923,00	2 734 494,00
środki pozabudżetowe	121 241,00	-	140 856,00	129 227,00	150 761,00
2. Dochody własne gminy	2 911 509,00	3 128 728,00	4 189 863,00	4 270 683,00	5 688 323,00
Podatki i opłaty lokalne	1 711 735,00	1 713 979,00	2 128 425,00	2 529 001,00	2 643 144,00
udział w podatku budżetu państwa	570 527,00	629 260,00	735 611,00	850 588,00	1 092 174,00
dochody z majątku gminy	379 940,00	428 830,00	1 007 524,00	351 729,00	443 816,00
pozostałe dochody	249 307,00	356 659,00	318 303,00	539 365,00	1 509 189,00
B. Wydatki	7 868 764,00	7 887 427,00	8 824 768,00	9 861 129,00	11 068 581
rzeczowe	2 762 956,00	3 737 601,00	3 853 792,00	4 688 763,00	5 987 823,00
osobowe	4 142 810,00	4 121 384,00	4 758 369,00	4 980 247,00	4 951 758,00
koszty finansowe	962 998,00	28 442,00	212 607,00	192 119,00	129 000,00
C. Nadwyżka operacyjna (A-B)	402 885,00	910 221,00	730 824,00	740 821,00	2 101 006
D. Obsługa zadłużenia (w tym)	1 017 367,00	353 046,00	393 151,00	302 631,00	1 414 235
Splata rat kapitałowych	868 000,00	280 000,00	333 000,00	200 000,00	1 228 623,00
Splata odsetek	149 367,00	73 046,00	60 151,00	102 631,00	185 612,00
E. Wolne środki inwestycyjne (C-D)	-	557 175,00	337 673,00	438 190,00	686 771,00
F. Inwestycje finansowane z:	424 909,00	617 991,00	841 401,00	2 226 079,00	2 805 078,00
środki własne, np. z obligacji	269 000,00	452 400,00	529 817,00	172 245,00	1 660 119,00
kredyty preferencyjne	-	-	311 584,00	1 717 116,00	1 040 444,00
dotacje i środki pozabudżetowe	155 909,00	165 591,00	-	336 718,00	104 515,00
G. Wolne środki netto	-	1 039 391,00	-	503 728,00	-
H. Otrzymane kredyty, pożyczki, obligacje	1 180 000,00	-	650 000,00	2 626 966,00	2 029 000,00
I. Przychody z innych źródeł	-	-	-	-	-
J. Środki z lat poprzednich narastająco	140 609,00	-	146 272,00	839 077,00	-
K. Roczne przepływy (G+H+I+J)	8 271 649,00	8 797 648,00	9 555 592,00	10 601 950,00	13 169 587

Wieloletni Plan Finansowy Gminy Drawno

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
A. dochody bez nadwyżek (1+2)	13 607 722	12 886 800	13 092 343	13 379 700	13 756 096	14 014 554	14 278 182	14 547 083	14 821 360
B. Wydatki	11 997 007	12 301 500	10 423 099	11 416 532	12 422 928	12 781 386	13 145 014	13 513 914	13 888 192
C. Nadwyżka operacyjna (A-B)	1 610 715	585 300	2 669 244	1 963 168	1 333 168	1 233 168	1 133 168	1 033 169	933 168
D. Obsługa zadłużenia (w tym)	940 919	1 096 476	1 249 117	1 163 548	1 115 062	1 068 567	1 022 072	975 577	920 081
E. Wolne środki inwestycyjne (C-D)	669 796	- 511 176	1 420 127	799 620	218 106	164 601	111 096	57 592	13 087
F. Inwestycje finansowane z:	3 555 000,00	3 114 000,00	4 685 000,00	2 140 000,00	1 795 000,00	6 050 000,00	7 385 000,00	665 000,00	810000
środki własne np. z obligacji	2366250	1762300	2271000	1912500	1357500	2070000	2655000	625000	700000
kredyty preferencyjne									
dotacje i środki pozabudżetowe	1 188 750,00	1 351 700,00	2 414 000,00	227 500,00	437 500,00	3 980 000,00	4 730 000,00	40 000,00	110000
G. Wolne środki netto	-2 885 204,00	- 3 625 176,00	-3 264 873,00	- 1 340 380,00	- 1 576 894,00	- 5 885 399,00	- 7 273 904,00	- 607 408,00	- 796 913,00
H. Otrzymane kredyty, pożyczki, obligacje	2 553 531,00	1 444 676,00			-	-	-	-	-
I. Przychody z innych źródeł	1 188 750,00	1 351 700,00	2 414 000,00	227 500,00	437 500,00	3 980 000,00	4 730 000,00	40 000,00	110 000,00
K. Roczne przepływy (G+H+I+J)	857 077,00	- 828 800,00	- 850 873,00	- 1 112 880,00	- 1 139 394,00	- 1 905 399,00	- 2 543 904,00	- 567 408,00	- 686 913,00

Analiza możliwości inwestycyjnych Gminy Drawno

